

prima instanță: S. Bleșceaga
instanța de apel: N. Budăi, V. Pruteanu , A. Pahopol

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Iurcovschi Oleg,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Iurcovschi Oleg împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova și procurorului din cadrul procuraturii Generale, Octavian Narea cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la prezumția nevinovăției, apărarea onoarei, demnității și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Iurcovschi Oleg și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2013, prin care acțiunea reclamantului a fost respinsă,

c o n s t a ț ă:

La 24 decembrie 2012, Iurcovschi Oleg a depus cererea de chemare în judecată împotriva Procurorului General al Republicii Moldova și procurorului din cadrul Procuraturii Generale, Octavian Narea cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la prezumția nevinovăției, apărarea onoarei, demnității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat reclamantul, că la 26 noiembrie 2012, Procuratura Generală a Republicii Moldova a organizat o conferință de presă a procurorului Octavian Narea pe marginea dosarului penal în care el este urmărit penal în presupusa comitere a omorului lui Stanislav Pogorennîi.

Menționează reclamantul că în cadrul acestei conferințe de presă, procurorul Narea Octavian, fiind o persoană publică, intenționat a răspândit în fața reprezentanțelor multiplelor organe de informare în masă informații și opinii care comportă caracter defăimător, vizându-l pe el și care se bazează pe fapte în esență false privind comiterea unui omor.

Consideră reclamantul că prin aceste acțiuni ale procurorului Octavian Narea, comise în viziunea sa din interese meschine - carieriste, i-au fost lezate demnitatea și

onoarea, acest procuror l-a defăimat în ochii opiniei publice, familiei, prietenilor și colegilor săi, prin ce i-a cauzat suferințe morale enorm de mari ca fost colaborator al poliției, ca luptător pentru suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova, ca tată a doi copii.

Astfel, indică reclamantul că procurorul Narea Octavian a pornit câteva urmăriri penale: la 29 decembrie 2010, pe faptul omorului lui Stanislav Pogorennîi; la 04 ianuarie 2011, pe faptul pretensei răpiri a lui Stanislav Pogorennîi și la 26 ianuarie 2011, pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu presupusă a fi comisă de colaboratorii Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv, de către O. Iurcovschi. Ulterior, toate trei cauze au fost comasate într-o singură procedură.

La 07 februarie 2011, reclamantul a fost reținut li pus sub învinuire în comiterea infracțiunilor sus indicate., în aceeași zi fiind emis mandat și încheierea de arestare pe un termen de 30 de zile, care ulterior a fost prelungit.

La 02 octombrie 2011, toate trei cauze penale, au fost trimise judecătoriei sect. Râșcani, mun. Chișinău pentru examinarea în fond, iar la 30 septembrie 2011, instanța a emis sentința de achitare în privința colaboratorilor de poliție, inclusiv în privința lui Iurcovschi, eliberându-i de sub arest din cauza neîndeplinirii de către procuror a sarcinii probațiunii.

Menționează reclamantul că la 24 iulie 2012, a fost pus, repetat, sub învinuire de către procurorul Octavian Narea de comiterea omorului lui S. Pogorennîi, fiindu-i iarăși, incriminată aplicarea forței față de ultimul, fapt ce fusese deja subiectul examinării judiciare și în raport cu care s-a pronunțat sentința de achitare menționată mai sus.

Consideră reclamantului că numărul încălcărilor procedurale și erorilor grave de fapt și de drept, comise de pârât, precum și caracterul acestora, este atât de mare, încât s-a transformat într-un sistem ce se egalează cu negarea totală a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale învinuitului de către organele procuraturii, contrar prevederilor art. 124 alin (1) din Constituția Moldovei, conform cărora Procuratura are obligațiunea să apere drepturile și libertățile cetățenilor.

Susține reclamantul că încălcările masive ale prevederilor legislației procesuală penală, lezarea dreptului învinuitului la apărare, lăsarea fără nici-o examinare procesuală a plângerilor, cererilor și declarațiilor părții apărării, se extind dincolo de simple iregularități și prezintă o formă de persecutare, neprevăzută de lege, combinată cu nulificarea și anularea drepturilor sale legitime, fapt ce se egalează cu denegarea flagrantă de justiție.

Concomitent, mai indică reclamantul că pe 26 noiembrie 2012, Procuratura Generală a organizat o conferință de presă a procurorului Octavian Narea, în timpul căreia, ultimul a comis acțiuni defăimătoare în privința reclamantului, care consideră, că nu pot fi interpretate decât ca o formă de nulificare a dreptului său de a fi prezumat nevinovat, exercitarea presiunilor asupra instanțelor judecătorești, egală cu un atentat asupra autorității și independenței puterii judecătorești.

De asemenea, susține reclamantul că procurorul, participând la această conferință de presă, și-a exprimat public opinia fără substrat factologic suficient privind comiterea de către inculpați, dintre care fac parte și reclamantul, a diferitor crime, folosind atât informații care nu corespund adevărului, adică sunt mincinoase, cât și materiale selective din cauza penală care încă nu au fost examinate de către

instanța de judecată.

Denaturând adevărul obiectiv, probatoriul exculpativ care îl dezvinovățește, existent în dosar, a fost dosit de către procuror cu scopul dezinformării opiniei publice și defăimării sale.

Precizează reclamantul că drept urmare a acestor acțiuni defăimătoare ale procurorului, numai pe 26.11.2012, au fost răspândite materiale denigratoare într-un șir de site-uri mass-media.

În consecință, susține reclamantul că acest atac mediatic, contrar principiului prezumției nevinovăției, a afectat grav starea sa morală și psihică cât și a membrilor familiei lui, dreptul său de a fi prezumat nevinovat, la fel ca și dreptul la viața privată, negativ a influențat instanțele de judecată, care examinează și vor examina pe viitor ambele cauze penale, exercitând prin media o presiune enormă asupra judecătorilor.

Cere Iurcovschi Oleg, constatarea încălcării dreptului la prezumția nevinovăției, garantat de art. 12 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, constatarea încălcării prevederilor art. 35 alin. (2), lit. d) din Legea cu privire la Procuratură, constatarea caracterului în esență fals și fără substrat factologic suficient al relatărilor cu privire la fapte și judecăților de valoare ponegritoare și defăimătoare, răspândite de către procurorul din cadrul Procuraturii Generale, Octavian Narea, și Procuratura Generală, precum și a încălcării prevederilor art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, constatarea lezării onoarei și demnității reclamantului de către pârâți, obligarea pârților, în termen de 15 zile după intrarea în vigoare a hotărârii instanței de judecată, să organizeze o altă conferință de presă în cadrul căreia să recunoască public lezarea drepturilor sale, dispunerea reparării prejudiciului moral ce i-a fost cauzat în urma răspândirii informațiilor defăimătoare prin stabilirea unei despăgubiri simbolice în mărime de câte 1 leu moldovenesc de la fiecare pârât, în total doi lei solidar de la ambii pârâți.

La 24 aprilie 2013, reclamantul a depus cerere de atragere în calitate de copârât - Procuratura Generală, demers admis de către instanța de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2013, acțiunea înaintată de către Iurcovschi Oleg, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 11 decembrie 2013, Iurcovschi Oleg a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02.12.2013, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2014, apelul declarat de către Iurcovschi Oleg a fost respins și menținută hotărârea primei instanțe.

La 09 iunie 2014, Iurcovschi Oleg a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea integrală a deciziei instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, instanța ierarhic inferioară încălcând și aplicând eronat normele de drept material și procedural.

Indică recurentul că instanța de apel a lăsat fără examinare cererea de apel suplimentară din 09 ianuarie 2014.

De asemenea, indică recurentul că respectiva cauză, vădit, nu a fost examinată

în mod corespunzător de către instanța judecătorească națională, au fost încălcate flagrant prevederile art. 4 din CPC, deoarece judecarea cauzei nu a fost „justă”, au fost încălcate regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 CPC, precum și au fost încălcate flagrant prevederile art.373 alin. (5) din CPC, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Susține recurentul că instanța de apel, în mod flagrant, a încălcat regulile de apreciere a probelor, stipulate în art. 130 din CPC și anume, obligațiunea cercetării probelor multiaspectual, complet, nepărtinitor și nemijlocit. De asemenea, instanța de apel nu a reflectat în decizia din 8 mai 2014, motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Menționează recurentul că contrar celor indicate în decizia instanței de apel, cauza penală, în cadrul căreia recurentul pretinde încălcarea dreptului său fundamental de a fi prezumat nevinovat, se examinează pe fond de către Judecătoria Râșcani mun. Chișinău și în această cauză nu există nicio sentință de condamnare sau de achitare.

Precizează recurentul că instanța de apel, a respins cerințele recurentului în baza unei alte decizii de condamnare.

În contextul celor expuse, consideră recurentul, că sunt întrunite condițiile art. 432 alin. (4) din CPC, pentru admiterea prezentului recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, deoarece erorile judiciare specificate supra nu pot fi corectate de către instanța de recurs, această instanță nu are competență procesuală să judece cererea de apel suplimentară, care nu a fost obiectul examinării de către instanța de apel.

La 08 iulie 2014, Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință la recursul sus-citat, solicitînd declararea acestuia drept inadmisibil, invocînd că argumentele recursului nu se încadrează în prevederile art. 233 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2), (3) și (4) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material.

Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs sunt irelevante, motiv pentru care acestea nu pot fi reținute de către instanța de recurs întru admiterea cererii și casarea hotărâri instanței de apel.

Mai mult, Colegiul învederează că dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica vreun temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, face ca acesta să fie respins de către instanța de recurs din considerentul că motivele indicate în dezacord nu se încadrează în prevederile normei precitate și nu constituie temei de casare a deciziei, recursul exercitat avînd caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

În aceeași ordine de idei, Colegiul precizează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, la caz, menționează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcei contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror

instanța de apel, s-a pronunțat în mod corespunzător.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că, argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4) din CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Iurcovschi Oleg ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 432, art.433 lit. a) CPC, art.440 CPC completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune

Recursul declarat de către Iurcovschi Oleg se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță